

“νίηος λυγερός”

Lygeros.org

- Caméléon.
- Ellas
- Expert
- GSR
- Lygerismes
- Pi
- Perfection.
- Prosfyges
- Abel
- Archimède
- Camus
- Carathéodory
- Chomsky
- Dostoïevski
- Einstein.
- Galois
- Kornaros
- Leibniz
- Mozart
- Sidis
- Van Gogh.
- Vinci
- Voltaire
- Wittgenstein.
- Artsakh
- Byzance
- Echechs
- Économie
- Éducation.
- Europe
- Génocide
- Hellénisme
- Holodomor
- Hyperstructures
- Innovation.
- Intelligence
- Mathématiques
- Musique
- Recours Européens
- Stratégie
- Théâtre
- Topostratégie
- ZEE
- Zéolithe

ο άνδρωπος, και τα νησιά

Αν δεν έχεις προσέξει τα κάστρα ♪ δεν θα καταλάβεις τους μαχητές ♪ που τα έχουν φτιάξει σαν νησιά ♪ μόνο τώρα που το ακούς ♪ μπορείς πλέον να επινοήσεις ♪ το νέο νοητικό σχήμα του παρελθόντος ♪ στο Αιγαίο κοιτάξεις τα νησιά ♪ και δεν βλέπεις ποτέ τα κάστρα ♪ ενώ είναι τα κάστρα του Αιγαίου ♪ που σε προστατεύουν εδώ και αιώνες.

opus 7667

νάδε νησί και μία θάλασσα

Κάθε νησί και μία θάλασσα ♪ αν δεν έχεις αυτό το σχήμα ♪ μέσα στο μυαλό σου ♪ τότε πώς να καταλάβεις ♪ τον αγώνα του γαλάζιου; ♪ Αν παραμείνεις στην ξηρά ♪ δεν θα δεις το βάθος ♪ της απόφασής μας ♪ και δεν θα συμμετέχεις ♪ ενώ είναι το πρόβλημα. ♪ Κοίτα λοιπόν τα νησιά ♪ για να σου δείξουν ♪ τη θάλασσά μας.

opus 9856

η βραχονησί- δα του αγίου ισιδώρου

Πάνω σε μια λεπίδα γης ♪ περπατήσαμε στη θάλασσα ♪ της μικρής εκκλησίας ♪ για να συναντήσουμε ♪ θραύσματα ελληνισμού ♪ λίγο πριν το λυκόφως ♪ έτσι ώστε να κρατήσουμε ♪ μέσα στο σκοτάδι ♪ μέσα στη μνήμη μας ♪ το φωτεινό μονοπάτι ♪ για να μη χαθούμε ♪ μέσα στην αδιαφορία ♪ μιας μίζερης κοινωνίας.

opus 8028

νησιά, νησίδες και βραχονησίδες στη γεωστρατηγική

Σε διάφορα άρθρα ειδικών και μη εμφανίζονται οι όροι: νησιά, νησίδες και βραχονησίδες. Η προσέγγιση τους δεν είναι, βέβαια, αποκλειστικά γεωγραφική, πράγμα το οποίο θα ήταν απαραίτητο, τουλάχιστον, στο πρώτο επίπεδο, για να λειτουργήσει σοβαρά το όλο εγχείρημά τους. Επιπλέον, στον ελληνικό τύπο, ειδικά μετά το 1996, προσπαθούμε απεγνωσμένα να ταυτίσουμε αυτούς τους όρους σαν να πρόκειται για την ίδια έννοια. Ο συλλογισμός είναι σχεδόν πάντα του ίδιου τύπου. Βασίζομαστε πρώτα στην ιδέα ότι ο όρος νησί δεν προσδιορίζει το μέγεθος. Ένα νησί μπορεί να είναι μικρό ή μεγάλο. Κι αυτό το σημείο είναι σωστό, διότι το μέγεθος δεν είναι μία ενδογενής παράμετρος, όσον αφορά στον όρο. Ύστερα, αντιστρέφουμε την έννοια και θεωρούμε ότι η λέξη νησί αφορά όλα τα νησιά, ανεξαρτήτου του μεγέθους. Μετά επικεντρωνόμαστε στα μικρά νησιά, για να προσεγγίσουμε τις νησίδες κι εδώ καθώς αντιλαμβανόμαστε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα, πέφτουμε στην παγίδα του νομικού πλαισίου των διεθνών συνθηκών. Σε αυτό το στάδιο, βρίσκουμε αναφορές του τύπου ότι στη Συνθήκη Δ δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ των όρων νησιών, νησίδων και βραχονησίδων. Το λάθος είναι απλό. Το ότι δεν υπάρχει διάκριση σε μια συνθήκη, δεν σημαίνει, βέβαια, ότι αυτό ισχύει για όλες τις συνθήκες. Αρκεί να βρεθεί μία που κάνει τη διάκριση και δημιουργείται ένα οριστικό πρόβλημα. Παραδείγματος χάριν, όταν διαβάζουμε το άρθρο 15 της Συνθήκης της Λωζάννης του 1923, όπου καταγράφονται διαδοχικά οι λέξεις νήσων, νησίδων και νήσου και διαβάζουμε ότι η λέξη νησίδων αναφέρεται στην έκφραση: των νησίδων των εξ αυτών (νήσων) εξαρτωμένων, καθιστά αυτονόητο να διεκδικούμε την μη ύπαρξη κάποιας διάκρισης. Κατά συνέπεια, κι η γενίκευση που ακολουθεί με τον όρο βραχονησίδες δεν έχει νόημα. Είναι, λοιπόν, απαραίτητο να αντιληφθούμε ότι η διάκριση υπάρχει, διότι οι λέξεις είναι διαφορετικές και το ίδιο ισχύει για την χρήση τους.

opus 6009

η ιδιομορφία των ελληνικών νησιών

Η ιδιομορφία των ελληνικών νησιών ♪ προέρχεται από την ανάλυση ♪ την μορφοκλασματική ♪ γιατί είναι μια σπάνια ♪ τοπολογική σκόνη ♪ όπου κάθε σημείο ♪ είναι της συσσωρευσης ♪ γιατί ακόμα και μόνοι ♪ είναι πάντα μαζί ♪ γιατί μοιράζονται ♪ τη χιλιετία μοναξιάς ♪ κι έχει τη δύναμη ♪ της συνέχειας ♪ γιατί επέλεξαν ♪ τις άγονες γραμμές ♪ λόγω ανθεκτικότητα ♪ και μετατράπηκαν ♪ σε οριζόντια μετέωρα ♪ όπου το ύψος τους ♪ είναι η θάλασσά μας ♪ γιατί επινόησαν ♪ το δίκτυο της αντίστασης ♪ μέσω της υπερδομής ♪ του απέραντου γαλάζιου.

opus 13313

τα νησιά της αίχνης

Τα νησιά της άκρης ♪ καθορίζουν τη γη ♪ της θάλασσάς μας ♪ κι όταν περπατάς ♪ πάνω στα ίχνη τους ♪ τότε νιώθεις ελεύθερος ♪ για να δώσεις τη μάχη ♪ της ανάγκης και της ανθρωπιάς ♪ ενάντια στη λήθη ♪ και στην αδιαφορία.

opus 9366

λευκές βραχονησίδες

Λευκές βραχονησίδες ♪ στη θέα του ουρανού ♪ για να μην ξεχάσουμε ♪ ποιο είναι το όραμά μας ♪ όταν οι καιροί ♪ είναι δύσκολοι ♪ και δεν ξέρουμε ♪ προς τα πού να πάμε ♪ για να ξαναβρούμε ♪ το μονοπάτι του φωτός ♪ που γέννησε ο Ελληνισμός ♪ για να μη χαθεί ♪ η Ανθρωπότητα ♪ όταν διασχίζει ♪ τις κοινωνίες της λήθης ♪ που θέλουν μόνο το παρόν.

opus 12251

Lygeros.org

το γαΐδουρονήσι
και η γλώσσα
της

Το γαΐδουρονήσι και η γλώσσα της ήταν το στίγμα μας γιατί ο Ελληνισμός ήξερε να συνδυάζει παράξενες δομές για να προστατέψει το λιμάνι θάλασσας που του επέτρεπε να ζήσει με το παρελθόν μέσα στο μέλλον δίχως να φοβάται τις επιθέσεις της βαρβαρότητας γιατί από την αρχή ήταν ανθεκτικός για τους ανθρώπους του.

opus 12246

“νίηος λυγερός”

ph: Θ. Χριστοδούλου

ΛΕΡΟΣ

www.lygeros.org

αλυσίδα νησιών

Οι χάρτες του μαθητή έδειχναν την αλυσίδα νησιών κι όχι μόνο την μο

η Τιμή ενός νησιού.

Μετάφραση από τα γαλλικά Βίκυ Τσατσαμπά

—Ποια θα μπορούσε να είναι η τιμή αυτού του νησιού;

—Η αξία του.

—Και ποια θα ήταν αυτή;

—Αυτή ενός γερακιού.

—Αστειεύεσαι... σίγουρα.

—Απολύτως όχι.

—Πες μου περισσότερα λοιπόν...

—Το νησί της Μάλτας δόθηκε στους Ιωαννίτες Ιππότες για ένα γεράκι το χρόνο.

—Είναι απίστευτο.

—Είναι εντούτοις η αλήθεια.

—Η τιμή αυτή έχει την αξία ενός συμβόλου.

—Αυτό είναι.

—Αλλά...

—Ναι, μιλά... Μην φοβάσαι τίποτα.

—Ένα μόνο γεράκι.

—Ναι, αλλά ένα Γεράκι της Μάλτας.

—Το δέχομαι. Αλλά μου φαίνεται...

—Παράξενο.

—Ναι, τουλάχιστον αν δεν...

—Μην πεις τίποτα. Είναι δίχως αμφιβολία περίεργο, αλλά είναι επίσης το χαρακτηριστικό της αλήθειας.

—Η.

—Μην κοιτάς μόνο την πραγματικότητα, αλλά τις συνέπειες του οράματος της.

—Θα το θυμάμαι αυτό.

opus 7542

ναδικότη-
τα. Τα ίχνη
του συνόλου
του Georg
Kantor ήταν
και πάλι μαζί
τους. Η ανθεκτι-
κότητα του Αιγαί-
ου δεν σταματούσε
εκεί που νόμιζαν
όλοι. Οι ιππότες
που είχαν έρθει από
το νησί της Κύπρου
το είχαν ανακαλύψει
εδώ κι αιώνες. Κι η αλυ-
σίδα δεν έπρεπε να σπάσει ακόμα κι αν
τη χτυπούσαν τα τσεκούρια. Δεν ήταν
θέμα αρχής, αλλά αξίας. Το σπαθί κι η
πέτρα ζούσαν μέσα στη θάλασσα πάνω
στα νησιά. Βέβαια ο μαθητής δεν έβλεπε

τα ίδια και μετρούσε με ακρίβεια τις απο-
στάσεις, ακολουθώντας τις οδηγίες του
δασκάλου. Σιγά σιγά καταλάβαι-
νε καλύτερα τις επιπτώσεις των
διαγραμμάτων Voronoi και
της τριγωνοποίησης Delaney,
ένιωθε όμως ότι εδώ τα πράγ-
ματα ήταν διαφορετικά και
το συνειδητοποίησε όταν
του αποκάλυψε ο δάσκα-
λος τον πρώτο φασματικό
χάρτη. Η αλυσίδα δεν
ήταν μία αφηρημένη έν-
νοια, αλλά μία αφαιρε-
τική. Το αόρατο ήταν
το φυσιολογικό πεδίο
της στρατηγικής εδώ
κι αιώνες. Οι άν-
θρωποι όμως ήταν
πάντα οι ίδιοι και
δίχως τα τέρατα,
έπεφταν θύματα
των κτηνών που
επιδίωκαν να
τους εξαφανί-
σουν. Μόνο
που η αλυσί-
δα των δα-
σκάλων δεν
είχε σπάσει
και προ-
στάτευε
τα λιμά-
νια της
ανθρω-
πότη-
τας. Αυτές οι έννοιες είχαν αρχίσει να
εμπεδώνονται από τους μαθητές του
και καταλάβαιναν όλο και περισσότερο
τις ευθύνες τους απέναντι στους αν-
θρώπους. Δεν είχαν αναγνωρίσει την

αξία του εφήμερου και πίστευαν ακόμα
σε μία αρχέγονη έννοια μίας παράλογης
αθανασίας. Δεν ήξεραν καλά καλά για
τον εκατονταετή πόλεμο, πώς να τους
μιλήσει για τα χίλια χρόνια. Και πού να
φανταστούν ότι αυτά είναι μία ανάσα
μέσα στο χρόνο. Κι όμως ο μύθος της
γαλάζιας βελανιδιάς υπήρχε ήδη. Τι άλλο
μπορούσε να κάνει για να συνειδητοποι-
ήσουν την αξία του αγώνα; Η απάντηση
ήταν απλή. Τίποτα άλλο. Αυτοί έπρεπε
να μάθουν. Κι αν δεν ήταν οι επόμενοι,
θα ήταν οι μεθεπόμενοι. Σημασία είχε
το έργο για την ανθρωπότητα, όχι ποιος
το κατανοούσε. Δεν ήταν η πρώτη φορά
που αντιμετώπιζε το πρόβλημα και δεν
θα ήταν ούτε η τελευταία. Κάθε δάσκα-
λος το ήξερε. Ήταν τα προαπαιτούμενα
της αποστολής τους. Κοίταξε τη φωτιά
μέσα στο τζάκι και θυμήθηκε τους δικούς
του που δεν απαρνήθηκαν τίποτα. Τα βα-
σανιστήρια δεν τους είχαν γονατίσει κι
ο σταυρός δεν είχε λυγίσει. Η φωτιά δεν
μπορούσε να κάψει το φως. Η διακλά-
δωση το είχε αποδείξει πάμπολλες φορές,
κάθε φορά που είχαν κοπεί οι γλώσσες
και καεί τα χέρια. Έσφιξε τα δάκτυλά
του. Το πιάνο θα περιμένε μια άλλη επο-
χή. Τώρα έπρεπε να τους προετοιμάσει,
αλλιώς τα νησιά θα έπεφταν κι η σκόνη
θα γινόταν στάχτη. Έπρεπε να μιλήσει με
το δικό του από τον μαύρο κήπο. Αλλιώς
πώς θα τους μάθει να πεθάνουν, για να
επιστρέψουν πάλι την ώρα της δράσης.
Εκείνος όμως δεν απάντησε. Η γέφυρα
ήταν επικίνδυνη. Λίγοι κατάφερναν να
την περάσουν, για να δουν τον αληθινό
αγώνα, πέρα από τις τοπικές μάχες.

opus 7529

ρη: Θ. Χριστοδούλου

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

14 Νησιά συμπλέγματος

Καστελλόριζο

Lygeros.org

Τα νησιά του Αιγαίου και της Μεσογείου

Όταν οι δικοί μας έχουν φοβίες και απολογούνται λόγω λαϊκισμού, διότι οι θέσεις τους δεν έχουν ούτε βάσεις ούτε σταθερότητα, προσέχουν τα πάντα για τον εαυτό τους και δεν εξετάζουν το πολιτικό και το εθνικό κόστος της πατρίδας μας. Μας εξηγούν ότι μερικοί θέλουν ακόμα και να πουλήσουμε και τα νησιά μας στο Αιγαίο, για να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε στα οικονομικά μας προβλήματα. Στην πραγματικότητα, η γεωστρατηγική ανάλυση δίνει άλλες εξηγήσεις που έχουν μια διαχρονική βάση.

Αν εξετάσουμε, λοιπόν, τη Μεσόγειο και ειδικά τα νησιά της δίχως να εμπλακούμε στην παγίδα του διαχωρισμού μεταξύ Αιγαίου και Μεσογείου, όπως προσπαθούν να μας βάλουν άλλοι λαϊκιστές, τότε μπορούμε να αντιληφθούμε τη σημασία τους. Ενώ υπάρχουν δύο ξεκάθαρα τόξα οριζόντια. Στο πάνω μέρος της Μεσογείου υπάρχει το ευρωπαϊκό και χριστιανικό τόξο, ενώ στο κάτω μέρος της Μεσογείου υπάρχει το αφρικανικό και μουσουλμανικό τόξο. Ενώ το πρώτο είναι ιστορικό, το δεύτερο προέρχεται από τον επεκτατισμό.

Σε αυτό το πλαίσιο αναλογίας βλέπουμε ότι όλα τα νησιά της Μεσογείου ανήκουν στο πάνω τόξο, διότι αποτελούν σημεία ανθεκτικής αντίστασης. Μάλιστα πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα αυτά τα νησιά έχουν δεχτεί πολιορκίες από την πηγή, δηλαδή το σχήμα της οθωμανικής Αυτοκρατορίας, και γενικότερα του μουσουλμανικού στοιχείου. Οι Βαλεάρες έχουν υποστεί τις επιθέσεις των αραβο-μουσουλμάνων, των Αλμοραβιδών, η Σικελία των Φατιμιδών, η Κορσική των Σαρακηνών, η Σαρδηνία των Αράβων, η Μάλτα, η Κρήτη, η Ρόδος και η Κύπρος των Οθωμανών. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αυτά τα

νησιά αντιστάθηκαν και τώρα ζουν ελεύθερα την ιστορία τους.

Όλοι οι Ευρωπαίοι γνωρίζουν αυτά τα ιστορικά δεδομένα και ξέρουν τη σημασία τους. Κατά συνέπεια, κανένας από αυτούς δεν θεωρεί ότι η Ελλάδα πρέπει να παραχωρήσει το παραμικρό νησί. Και ο καθένας τους ξέρει ακριβώς τι σημαίνει γκρίζα ζώνη. Πρέπει, λοιπόν, και εμείς να είμαστε στο επίπεδο της αξίας των προγόνων μας, και όχι μόνο να αντισταθούμε στις παράλογες επεκτατικές βλέψεις της Τουρκίας, ούτε να μας διακατέχουν φοβικά σύνδρομα που ακυρώνουν κάθε δράση μας. Γι' αυτό το λόγο, και το πλαίσιο της ΑΟΖ είναι τόσο σημαντικό. Κι αν μερικοί από τους δικούς μας δεν έχουν καταλάβει ακόμα τι γίνεται σε επίπεδο γεωστρατηγικό, αυτό οφείλεται μόνο και μόνο σε μια απώλεια βούλησης. Τα νησιά πρέπει να προστατευτούν, διότι είναι αυτά που εξασφαλίζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μια γαλάζια ζώνη που αποτελεί ένα ανθεκτικό σύστημα άμυνας και απορρόφησης επιθέσεων.

Αυτό το πλαίσιο είναι διαχρονικό και δεν εξαρτάται από τις τοπικές κυβερνήσεις που προσπαθούν να κρυφτούν πίσω από τη σκιά τους. Θέλουν δεν θέλουν, είμαστε ένας λαός του ήλιου και του χρόνου, δεν πρόκειται να φοβηθούμε τις σκιές. Απλώς, θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας για να συνεχίσουν τα παιδιά μας να ζουν την ελευθερία τους με αξιοπρέπεια, δίχως ραγιάδες.

opus 8902

www.lygeros.org

η υπερδομή των δωδεκανήσων

ph: Θ. Χριστοδούλου

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ

14 Νησιά συμπλέγματος

Καστελλόριζον

το μικρό
μας νησί

Όπου και να βρισκόμαστε
 Ψ δεν ξεχνάμε ποτέ Ψ το
 μικρό μας νησί Ψ διότι εκεί
 κρύβουμε Ψ τη βαθιά μας
 αγάπη Ψ για έναν τόπο αγνό Ψ
 που προστάτησαν οι δικοί μας
 Ψ όλους αυτούς τους αιώνες Ψ
 δίχως να εγκαταλείψουν Ψ μια
 πιθαμή γης.

opus 9759

ο Φάρος του
στερογγυλού νησιού

Μετάφραση από τα γαλλικά Βίκυ Τσατσαμπά
 Αν εξετάζεις μόνο το χάρτη Ψ δεν βλέπεις παρά Ψ μόνο
 τα οστά Ψ σε αυτή την ανατολική περιοχή Ψ και όμως στο
 στερογγυλό νησί Ψ βρίσκεται ένας φάρος Ψ σε αποστολή.
 Ψ Σαν να Ψ συνεχίζει μόνος του Ψ να φωτίζει το σκοτάδι
 Ψ για να προσφέρει το φως του Ψ στο χρόνο της
 ανθρωπότητας.

opus 7453

Κρήτη, γίνεται αντιληπτό ότι αποτελούν μία τοπολογική σκόνη στην περι-
 οχή που λειτουργεί ως κλειδί για το άνοιγμα προς τη Μεσόγειο. Δεν είναι
 τυχαίο που η Ιταλία κράτησε τα Δωδεκάνησα και μετά την Συνθήκη
 της Λωζάννης το 1923. Δεν είναι τυχαίο που Αγγλία μετά το
 κατοχικό ναζιστικό καθεστώς σκέφτηκε να δημιουργήσει
 στην περιοχή ένα ανεξάρτητο κράτος. Δεν είναι τυχαίο
 που η Συνθήκη Παρισίων του 1947 ασχολείται ειδικά
 με τα Δωδεκάνησα. Δεν είναι τυχαίο που τα Δωδε-
 κάνησα υπάγονται εκκλησιαστικά στο Πατριαρχείο
 της Κωνσταντινούπολης. Κι όμως οι περισσότεροι
 δεν προσέχουν αυτές τις καθοριστικές στρατηγικές
 ενδείξεις κι όταν τις κοιτάζουν τις ερμηνεύουν ως
 λεπτομέρειες της ιστορίας, ενώ συνδυάζονται με το
 βαθύ παρελθόν που πολεμούσε για αιώνες την οθω-
 μανική αυτοκρατορία. Τα Δωδεκάνησα, θέλουμε δεν
 θέλουμε, αποτελούν μια ισχυρή υπερδομή και δίχως ολι-
 στική προσέγγιση, εκφυλίζεται η έννοιά τους. Επιπλέον με το
 πλαίσιο της ελληνικής ΑΟΖ τα Δωδεκάνησα παίζουν ένα ρόλο ακόμα πιο
 σημαντικό, διότι έχουν πρόσβαση στη Λεκάνη Ηροδότου που είναι αναγνωρισμένη ως στρατηγικό
 απόθεμα. Βέβαια οι ντόπιοι βλέπουν περισσότερο και παντού το θέμα του τουρισμού δίχως να αξιο-
 ποιούν επί του πρακτέου το θέμα του πολιτισμού που ξεχειλίζει σε κάθε σημείο των Δωδεκανήσων.
 Όμως η υπερδομή υπάρχει και η ζωή τους είναι διαχρονική. Ας την εμβαθύνουμε λοιπόν.

opus 15623

Lygeros.org

δεδομένα και υπολογισμοί ενεργειακής σκακιέρας στα δωδεκάνησα

Ν. Λυγερός, Χρ. Σπανός

Βαθιά στο Αγαθονήσι

Βαθιά στο Αγαθονήσι **¶** μπορείς να βρεις **¶** τη διδασκαλία **¶** που δεν άκουσες ποτέ **¶** γιατί δεν σκέφτηκες **¶** τι σημαίνει **¶** επί της ουσίας **¶** η διδαχή του κόσμου **¶** και τι αντιπροσωπεύει **¶** όλη η κίνηση **¶** που γίνεται **¶** πράξη κι άθλος **¶** όταν πρόκειται **¶** για προετοιμασία **¶** υπέρβασης **¶** που δεν έχει **¶** απολύτως κανένα **¶** όριο διάρκειας **¶** αφού ξεπερνά **¶** κάθε εμπόδιο **¶** για να πει **¶** μόνο την αλήθεια **¶** και τίποτα άλλο.

opus 15734

τα νησιά της Ανατολής

Μετάφραση από τα γαλλικά:
Σάνη Καπράγκου

Βάλε τα νησιά της Ανατολής **¶** στη στρατηγική σου σκέψη **¶** ειδάλλως δεν θα ξανάβρεις **¶** το μονοπάτι του γυρισμού **¶** και τον δεσμό των άκρων, **¶** που ποτέ δεν ξέχασαν **¶** την αξία του ανήκειν **¶** σε μια διακλάδωση της ιστορίας **¶** που διόλου δεν λογαριάζει **¶** τις δειλές κοινωνίες **¶** για να εκπληρώσει το καθήκον της **¶** απέναντι στην ανθρωπότητα **¶** σε αντίθεση με την αχρειότητα **¶** μιας βαρβαρότητας ένοχης **¶** των χειριστών γενοκτονιών.

opus 7450

Για να επινοήσουμε πώς θα είναι η μελλοντική ενεργειακή σκακιέρα στα νησιά μας και ειδικά στα Δωδεκάνησα, μέσω του πλαισίου της **Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης** πρέπει να κατανοήσουμε πώς λειτουργεί με τα σημερινά δεδομένα. Ας εξετάσουμε λοιπόν τους τωρινούς σταθμούς αποθήκευσης:

1. Κάλυμνος, ιδιοκτησία Κάτρη (αντιπρόσωπος Jet oil-Μαμιδάκη) χωρητικότητας 3.000 m3 .
2. Κάλυμνος, ιδιοκτησία Ψαρόβα (εταιρεία Argo) χωρητικότητας 2.500 m3.
3. Ρόδος, ιδιοκτησία ΕΚΟ, χωρητικότητας περίπου 18.000 m3 (στις δεξαμενές της ΕΚΟ φιλοξενούνται όλες οι εταιρείες που πουλάνε καύσιμα, όπως Jetoil, BP, Ελίν, Aegean κ. λπ).

Πιο συγκεκριμένα , οι δεξαμενές στη Ρόδο είναι συνολικής χωρητικότητας 18.000 m3 (ΕΚΟ 10.000 m3 και 8.000 m3 οι άλλες εταιρείες). Όσον αφορά στα δρομολόγια και στα πλοία τώρα, έχουμε τα εξής:

1. Στα μικρά νησιά, όπως είναι το Καστελλόριζο, η Σύμη, η Τήλος, η Πάτμος κ. λπ πηγαίνουν πλοία μικρά για λογαριασμό της ΕΚΟ, κυρίως μία φορά το μήνα, αλλά σε έκτακτες περιπτώσεις και συντομότερα, ανάλογα με τις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο . Παραδίδουν από 20m3 έως 80m3 ανάλογα με τις δεξαμενές που διατίθενται ανά νησί. Το πλοίο Ευαγγελίστρια είναι του Κάτρη και έχει χωρητικότητα 120 m3.

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=237479200&header=true>

2. Εφαρμογή σε νησιά όπως η Κως και η Ρόδος έχουν και πλοία χωρητικότητας 2400 m3 , όπως το παρακάτω που μεταφέρει πάνω του δικά του βυτιοφόρα, τα οποία γεμίζουν από το πλοίο και αδειάζουν απευθείας στα βενζινάδικα. Τέτοια πλοία έχουν η ΕΚΟ και η Ελίν. Η συχνότητα επίσκεψης τους είναι κάθε δέκα μέρες περίπου κατά μέσο όρο.

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=240827000&header=true>

3. Για τη Ρόδο, λόγω μεγαλύτερης ζήτησης, αλλά και την Κάλυμνο, λόγω κοντινής απόστασης , συναντάμε πλοία, όπως τα παρακάτω, τα οποία και επισκέπτονται τις δεξαμενές κάθε 14 μέρες με χωρητικότητα από 2000 m3 έως 5000 m3.

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=240485000&header=true>

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=240911000&header=true>

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=240911000&header=true>

<http://www.marinetraffic.com/ais/shipdetails.aspx?mmsi=240911000&header=true>

Για να έχουμε ένα χειροπιαστό παράδειγμα στο μυαλό μας, μία ενδεικτική διάρθρωση φορτίου για τη Ρόδο: 600m3 αμόλυβδη, 600m3 βιο diesel, 1000m3 Jet, 500m3 diesel. Βλέπουμε γενικότερα ότι μιλάμε για σχετικά μικρά μεγέθη που απαιτούν και μια ευελιξία τόσο στα δρομολόγια όσο και στα πλοία μεταφοράς. Δεν είναι λοιπόν δύσκολο να φανταστούμε το ανάλογο πλαίσιο με πλοία τύπου LNG , δίχως να υπολογίσουμε τα επιβατηγά που θα μπορούσαν και αυτά να έχουν τη μορφή , ενός επιβατικού με 600 θέσεις που έχει κατασκευαστεί ήδη στη Νορβηγία. Αυτές οι στρατηγικές επιλογές μοιάζουν σε τακτικό επίπεδο με αυτές μεταξύ ferries και δελφινιών, αλλά ήδη σε επιχειρησιακό επίπεδο διαφέρουν λόγω του γεωπολιτικού πεδίου και της ανάπτυξης της έρευνας στον τομέα των υδρογονανθράκων. Και σε επίπεδο στρατηγικό, διαφέρουν ριζικά λόγω της ανακάλυψης κοιτασμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ευχαριστίες

Λάμπρο Φραγκάκη (capt Dodekanisos Pride)

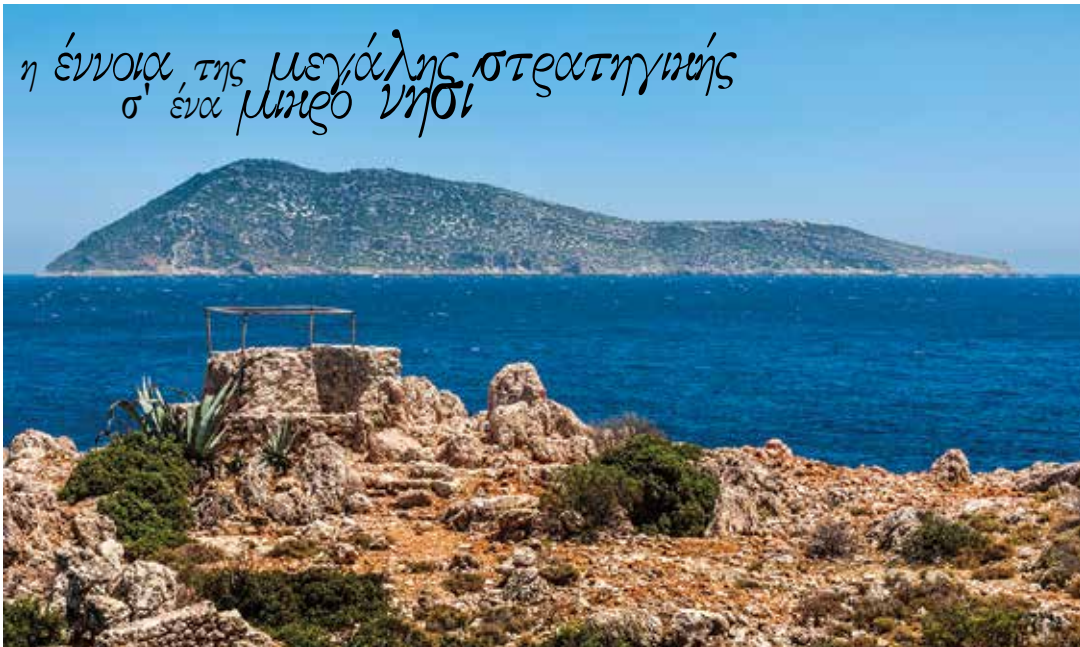
Στέλιο Καστανάκη

Ηλία Κάτρη

opus 9946

η έννοια της μεγάλης στρατηγικής σ' ένα μικρό νησί

ph: Θ. Χριστοδούλου

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, 14 ΝΗΣΙΩΝ

ΚΑΣΤΕΛΛΑΟΡΙΖΟΥ

Γενικά, η έννοια της μεγάλης στρατηγικής, αν ακολουθήσουμε τις ιδέες του Clausewitz, είναι η συνέχεια της λογικής της πολιτικής σε σχέση με το στρατιωτικό στοιχείο. Σ' αυτό το πλαίσιο, ο πόλεμος δεν είναι ένα απομονωμένο φαινόμενο μιας τακτικής που τον προκάλεσε. Αντιθέτως, ο πόλεμος είναι μια από τις αναπόφευκτες καταστάσεις μιας ενιαίας γεωστρατηγικής πολιτικής. Σ' αυτό το άρθρο θα προσπαθήσουμε να ερμηνεύσουμε την έννοια της μεγάλης στρατηγικής για την Κύπρο.

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της στρατηγικής του νησιού είναι η γεωγραφία. Διότι, όπως έγραψε ο Lacoste, η γεωγραφία είναι πρώτα από όλα χρήσιμη για τον πόλεμο. Η τοποθεσία της Κύπρου μέσα στη Μεσόγειο έχει μια ειδική σημασία. Από μόνο του, ένα νησί είναι ουσιαστικά ένα ανεξάρτητο φαινόμενο της γεωγραφίας. Το φυσικό του πλαίσιο είναι η θάλασσα εφόσον αποτελεί τα όριά του. Όμως στην περίπτωση της Κύπρου, ο τοπικισμός χάνει την έννοια του. Σημασία έχει το ολικό πλαίσιο. Έτσι, τα σύνορα της Κύπρου είναι πιο αφηρημένα διότι δεν έχουν άμεση επαφή με τη γη της. Και η ύπαρξη δυνατών συγκρούσεων στα σύνορα της Κύπρου διαμορφώνουν δραματικά τη στρατηγική της οντότητας. Στην ουσία, η Κύπρος δεν μπορεί να υπάρξει από μόνη της με τα σύγχρονα δεδομένα.

Το δεύτερο σημαντικότερο στρατηγικό στοιχείο είναι η συνοριακή ύπαρξη ενός μονοκόμματου αντίπαλου. Από μόνη της αυτή η ύπαρξη δεν είναι τόσο καθοριστική όσο η δυναμική που προκαλεί. Και όντως ο ρόλος της Τουρκίας για την Κύπρο, αν και αυτό μπορεί να φανεί παράδοξο,

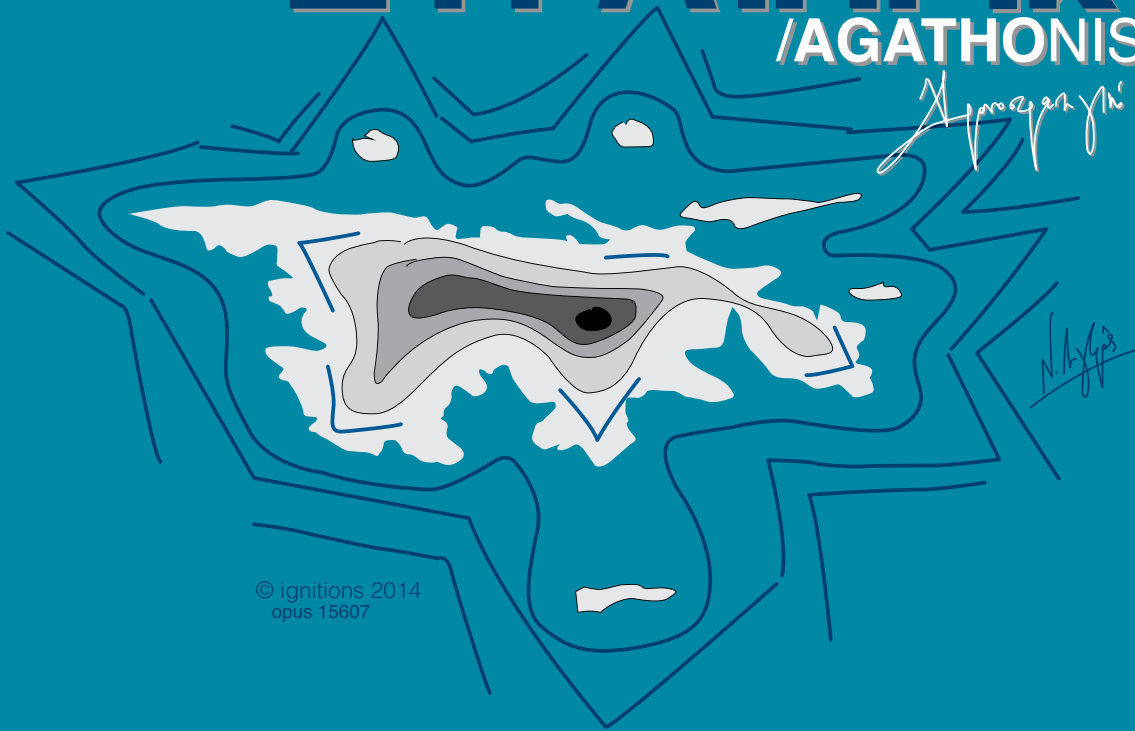
δεν είναι άμεσα σπουδαίος μα έμμεσα. Έχοντας στον νου τη βίαιη εισβολή του 1974 και τις επιπτώσεις της, ένας κλασικός αναλυτής θα θεωρήσει αυτήν την ιδέα ως υπερβολική. Κι όμως στο σύγχρονο γεωστρατηγικό πλαίσιο, η σημασία της Τουρκίας δεν προέρχεται από τη στάση της εναντίον της Κύπρου, μα από τον ρόλο που παίζει στον ευρύτερο χώρο της Ανατολής. Αν δεν υπήρχε αυτός ο ρόλος, ο φυσικός μας αντίπαλος (με τη γεωγραφική έννοια) δεν θα είχε τη δυναμική που έχει. Κατά κάποιο τρόπο, για ένα μικρό νησί σημασία δεν έχει ποιος είσαι, μα ποιος βρίσκεται δίπλα σου.

Μ' έναν ανάλογο απλό τρόπο θα μπορούσαμε να πούμε ότι σημασία δεν έχει ποιος είσαι για τον εαυτό σου, μα ποιος ήσουν για τους άλλους. Αυτήν τη φορά, βέβαια, εισχωρούμε στο ιστορικό πλαίσιο της στρατηγικής. Όμως και σ' αυτόν τον τομέα όλα είναι θέμα ερμηνείας, π.χ. για ένα δέντρο οι ρίζες του είναι όχι μόνο η ιστορία του αλλά και η δύναμη του και το μέλλον του, με μια λέξη η ζωή του. Όμως για την κοινή λογική, οι ρίζες δεν είναι παρά τα δεσμά της ιστορίας. Έτσι και για την Κύπρο, αν βλέπουμε το παρελθόν με τα παθήματά του και τα δεινά του ως απόδειξη του πεπρωμένου μας, δεν είναι δυνατόν ν' αντισταθούμε σε τίποτα. Καταδικάζουμε την ίδια μας τη μοίρα. Ενώ η ιστορία είναι ένα δυναμικό μάθημα που λίγοι μπορούν να καταλάβουν. Η δυσκολία δεν προέρχεται από την ανάλυση της πραγματικότητας μα από την έλλειψη γνώσεων όσον αφορά τα στρατηγικά δεδομένα. Για να ξεπεράσουμε τα όριά μας πρέπει να τα γνωρίζουμε.

4 26-29
/8/2014
ΤΟΠΟΣ MASTER
CLASS
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
/AGATHONISI

Αγαθονισι

© ignitions 2014
opus 15607

- * ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
- * ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
- * ΑΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ VORONOI
- * ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΖΕΟΛΙΘΟΥ
- * ΘΕΩΡΙΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ
- * ΘΕΩΡΙΑ ΠΑΙΓΝΙΩΝ
- * ΧΡΟΝΟΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

/

Lygeros.org

ΝΙΚΟΣ/
ΛΥΓΕΡΟΣ

ελλάδα, σκάνι και καινοτομία

Η πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Παιδείας της Ελλάδας να εντάξει το σκάκι στην υποχρεωτική εκπαίδευση στο επίπεδο του Δημοτικού, αποτελεί μια καινοτομία για την πατρίδα μας. Ακολουθεί βέβαια το δρόμο που άνοιξε η Αρμενία, αλλά για τα δικά μας δεδομένα, όπου κυριαρχεί συνήθως το πνεύμα της τύχης μέσω της τράπουλας και του τάβλι, η ένταξη ενός στρατηγικού παιχνιδιού δημιουργεί μια αλλαγή φάσης για τη διδασκαλία. Επειδή βλέπουμε ότι ακόμα και σε στρατιωτικές σχολές, το σκάκι δεν ανήκει στο ευρύτερο πλαίσιο γνώσεων των σπουδαστών, συνειδητοποιούμε ότι αυτό δεν πρόκειται να συμβεί στο μέλλον και θα έχουμε ανθρώπους που θα έχουν τουλάχιστον βασικές γνώσεις του σκακιστικού κόσμου. Διότι αυτή η απόφαση δεν έχει σκοπό να δημιουργήσει πρωταθλητές στο σκάκι, αλλά Έλληνες πολίτες που θα διαθέτουν γνώσεις στρατηγικής που τους επιτρέπουν να πάρουν αποφάσεις μέσω μιας στρατηγικής συμπεριφοράς και όχι να αφήνονται στο έλεος της τύχης. Το σκάκι μαθαίνει στα παιδιά τους μετακανόνες, τους κανόνες, τους κώδικες, τις μη αναστρέψιμες κινήσεις, την τακτική, τα τεχνάσματα, τα στρατηγήματα, που είναι θεμελιακές γνώσεις που λειτουργούν ως υπόβαθρο για την ανάπτυξη της ορθολογικής σκέψης στην επίλυση προβλημάτων. Έτσι αυτή η απόφαση δίνει την δυνατότητα να εισάγουμε τα παιδιά σε έναν νέο κόσμο, όπου η σκέψη αποκτά δυνατότητες που αλλάζουν τα δεδομένα! Αυτή η αλλαγή φάσης μπορεί να μη γίνει άμεσα αντιληπτή, αλλά στη συνέχεια και σε βάθος χρόνου θα φανούν οι επιπτώσεις της στον τρόπο αντιμετώπισης προβλημάτων που θεωρούμε για τους περισσότερους από εμάς άλματα, ενώ δεν είναι μη επιλύσιμα και μπορεί να λυθούν μ' ένα ορθολογικό τρόπο, όταν γνωρίζουμε στρατηγικά παίγνια.

opus 15207

Το Ματ του Greco χρησιμοποιεί, την έννοια της γωνίας σε συνδυασμό, με το εμπόδιο, του πιονιού, και το ανάπτωμα, του αξιωματικού, και της βασίλισσας, έτσι ώστε, να πρέπει να βρεις, το παρελθόν, για να καταλάβεις, πώς βρέθηκαν, τα κομμάτια, σε αυτή τη θέση,

opus 12436

είχε πετύχει η γενοκτονία, η οποία δεν έχει αναγνωριστεί ακόμα από την Τουρκία, δεν θα υπήρχε κανένας Αρμένιος μεταξύ των υπηρετών της ανθρωπότητας. Γι' αυτό το λόγο, η ύπαρξή τους είναι διπλά συμβολική. Δεν πέθαναν και δεν είναι μίζεροι. Η ύπαρξή τους είναι και αντίσταση και δώρο, αλήθεια

το παράδειγμα της αρμενίας στο σκάνι

Ποιος ξέρει για τις ικανότητες της Αρμενίας; Κι όμως θέλουμε δεν θέλουμε ένα από τα μικρότερα κράτη του κόσμου κέρδισε το παγκόσμιο πρωτάθλημα σε ομαδικό σκάκι. Οι ειδικοί γνωρίζουν εδώ και χρόνια τον παγκόσμιο πρωταθλητή **Tigran Vartanovich Petrosian**¹ (1929—1984) από το 1963 έως το 1969, αλλά και πιο πρόσφατα τον **Levon Grigor Aronian**² (1982—), ο οποίος είναι ήδη ανάμεσα στους 6 παίκτες, οι οποίοι έχουν ELO από 2800 και πάνω. Μόνο που ο πρώτος ανήκει

στη Σοβιετική περίοδο της Αρμενίας κι ο δεύτερος έχει ακόμα μέλλον, κι έτσι αντιμετωπίζονται ως εξαιρέσεις. Τώρα όμως που πρόκειται για ομαδικό σκάκι, κανείς πια δεν μπορεί να βρει οποιαδήποτε δικαιολογία. Αυτός ο μικρός λαός, ο οποίος επέζησε από μία γενοκτονία εκ μέρους του κεμαλικού καθεστώτος της Τουρκίας, εκατό χρόνια μετά είναι ακόμα εδώ μαζί μας για να μας διδάξει τι μπορεί να κάνει μία χούφτα ανθρώπων, όταν είναι μία ομάδα. Με αυτόν τον τρόπο αντιπροσωπεύει στον σκακιστικό τομέα, ότι καλύτερο έχει η ανθρωπότητα, ενώ αν

και ομορφιά. Για να συνειδητοποιήσουμε την συμβολική αξία αυτής της παγκόσμιας νίκης, αρκεί να προσέξουμε τη δήλωση του Προέδρου της Αρμενίας, ο οποίος ανακοίνωσε ότι το σκάκι θα εισαχθεί σε κάθε σχολείο της Αρμενίας. Με άλλα λόγια, αυτή η χούφτα ανθρώπων κατάφερε να υλοποιήσει μια αλλαγή φάσης για ένα έθνος. Το σκάκι δεν είναι μόνο πρωταθλητισμός. Είναι ένας τρόπος για να αναπτυχθεί η δομή της σκέψης, μελετώντας μη αναστρέψιμες κινήσεις που καθορίζουν το μέλλον. Συνδυάζεται με τη μαθηματική, αλλά και τη μουσική σκέψη. Έτσι ενισχύει στρατηγικά τις αποφάσεις των νέων, πράγμα που δεν γίνεται με την απλοϊκή προσέγγιση που έχουν παίγνια, τα οποία ενσωματώνουν στοιχεία του τυχαίου. Επιπλέον, στο σκάκι όλα τα δεδομένα είναι εμφανή ακόμα κι αν η στρατηγική παραμένει αόρατη. Κατά συνέπεια, **τα παιδιά μαθαίνουν να είναι υπεύθυνα και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά προβλήματα ακόμα κι αν είναι σε φάση κρίσης.** Μέσω του σκάκι στην αρχή και γενικότερα της θεωρίας παιγνίων, ο νέος εισάγεται σιγά σιγά στη στρατηγική διαχείριση των κρίσεων. Με αυτόν τον τρόπο μεγαλώνει αναγκαστικά η απόδοσή του στο νοητικό τομέα, αλλά και στις πρακτικές εφαρμογές. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι δεν είναι οι μεταρρυθμίσεις που παράγουν το έργο, αλλά οι αλλαγές φάσης που δημιουργούν οι άνθρωποι, ακόμα κι αν είναι μια χούφτα.

opus 7559

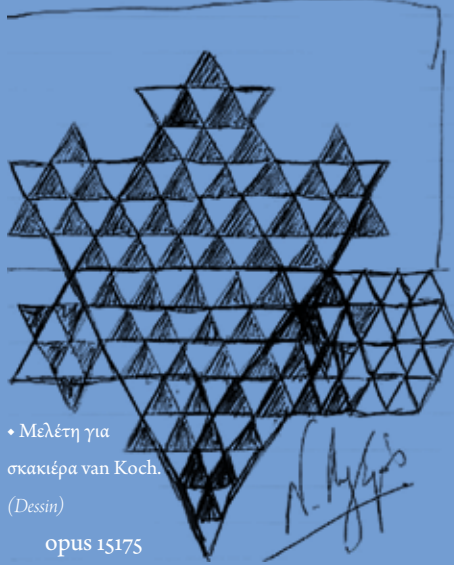

Lygeros.org

άδεια σκακιέρα

Ενώ όλοι πίστευαν ότι η αλλαγή φάσης προέρχονταν από την απόφαση να επιβληθεί μία *tabula rasa*, δεν είχαν αντιληφθεί ότι μια άδεια σκακιέρα παραμένει σκακιέρα. Έτσι η υποδομή συνέχιζε να υπάρχουν ακόμα κι αν απουσίαζαν τα κομμάτια και τα πιόνια. Τα λευκά και τα μαύρα τετράγωνα δεν ήταν όλα ίδια και το χρώμα τους θα επηρέαζε όλη την πορεία των αξιωματικών, όπου και να βρίσκονταν. Ενώ η αλλαγή του χρώματος θα καθόριζε τους ίππους. Και οι γραμμές που δεν ήταν πια αόρατες διέσχισαν τη σκακιέρα που είχε αδειάσει η πολιτική της διαπραγμάτευσης. Οι όχθες του ποταμού είχαν μετατραπεί σε σταθμούς ενωμένους σαν κρίκους μιας σιδερένιας αλυσίδας. Εκείνη την περίοδο τα ακίνητα ποτάμια είχαν δεχθεί σιδερένιες παραλλαγές που είχαν αλλάξει την εξέλιξη της άδειας σκακιέρας και οι άνθρωποι είχαν γίνει κομμάτια, στην καλύτερη περίπτωση όταν δεν ήταν αναγκασμένοι να κινούνται σαν πιόνια σε μια άγνωστη παρτίδα.

opus 14865

• Μελέτη για σκακιέρα van Koch.

(Dessin)

opus 15175

© ignitions 2014

το πιόνι πάνω στη σκακιέρα

Το πιόνι πάνω στη σκακιέρα ♣ πρέπει να πάρει τη θέση του ♣ κι αν δεν μπορεί ποτέ ♣ να γίνει βασιλιάς ♣ ξέρει την αξία του ♣ κι είναι έτοιμος ♣ να παλέψει μαζί ♣ με όλα τα πιόνια ♣ και τα κομμάτια ♣ γιατί ξέρει ♣ ότι αυτός ο αγώνας ♣ πρέπει να κερδηθεί ♣ και αν υπάρξει ♣ κάποια προαγωγή ♣ δεν θα αλλάξει ♣ απολύτως τίποτα ♣ στην αποστολή ♣ αφού θα λειτουργήσει ♣ ακάθεκτα ♣ έως το τέλος ♣ για να επανέλθει ♣ στην επόμενη μάχη ♣ που θα είναι για μας ♣ απαραίτητη.

opus 14344

σκακιστική σημασία

Εκεί που βλέπεις ♣ μόνο κινήσεις ♣ εκεί που ζεις ♣ μόνο με σένα ♣ υπάρχει κι ο άλλος ♣ υπάρχει ο αντίπαλος ♣ όχι μόνο για σένα ♣ αλλά για να παίζει ♣ με τον αντίπαλο ♣ που τυχαίνει τώρα ♣ να είναι ο εαυτός σου ♣ άρα όταν παίζεις ♣ μη νιώθεις μόνος ♣ δεν είσαι καθόλου ♣ μην το ξεχνάς.

opus 7611

θα παίξουμε σκάκι

Θα παίξουμε σκάκι ♣ στο γαλάζιο ουρανό ♣ με δεκαέξι χαρταετούς ♣ όπου ο καθένας ♣ θα σηκώνει πάνω του ♣ το βάρος του φωτός ♣ των κομματιών ♣ και των πιονιών ♣ για να σβήσουμε ♣ τις σκιές τους ♣ στα κατεχόμενα ♣ και να προετοιμάσουμε ♣ την πτώση ♣ του αστεριού ♣ που έπιασε ♣ η ημισέληνος ♣ για να φανεί ♣ και πάλι ο ήλιος ♣ της Δικαιοσύνης.

opus 15285

2-Τορκή σκακιέρα

• 2-Τορκή σκακιέρα.

(Dessin)

opus 15183

© ignitions 2014

N. Lygeros

στο σκάκι

Στο σκάκι ♣ μπορεί ο βασιλιάς ♣ να σου φαίνεται αργός ♣ αλλά αυτό το λάθος ♣ προέρχεται ♣ από την ελκυστικότητα ♣ της ταχύτητας ♣ όταν όμως ♣ συνειδητοποιήσεις ♣ ότι ο βασιλιάς ♣ είναι αυτός ♣ που ορίζει ♣ την ταχύτητα ♣ του χρόνου ♣ πάνω στη σκακιέρα ♣ τότε θα κατανοήσεις ♣ ότι με το σταυρό του ♣ σου δείχνει ♣ τη διαχρονικότητα ♣ του πολέμου.

opus 15415

μέσα από το σκάκι

Μέσα από το σκάκι ♣ βλέπεις κομμάτια της ζωής ♣ που δεν περιμένεις ♣ διότι οι συνδυασμοί ♣ με τις θυσίες τους ♣ σε οδηγούν ♣ πέρα από το πρέπει ♣ για ν' αγγίξεις ♣ εκείνο το πρέπει ♣ που δεν γνωρίζεις ♣ ακόμα ως μαθητής.

opus 8966

στο κέντρο της σκακιέρας

Στο κέντρο της σκακιέρας ♣ μην ψάχνεις για κομμάτια ♣ γιατί θα βρεις πέτρες ♣ και τότε θα ανακαλύψεις ♣ ότι βρίσκεται η Κίνα ♣ κι ο πολιτισμός της ♣ λόγω του μεγέθους ♣ άρα δεν παίζεις ♣ με τον ίδιο τρόπο ♣ πρόσεχε τις άκρες ♣ και τις γωνίες ♣ γιατί εκεί βρίσκεται ♣ ο Ελληνισμός ♣ στις άκρες του κόσμου ♣ για να προσφέρει ♣ το νέο στο παλιό ♣ για την Ανθρωπότητα.

opus 14053

Το πιο ισχυρό σημείο **Γ** ανήκει στην Ευρώπη, **Γ** το πιο ισχυρό σημείο **Γ** δεν έχει αλλάξει όνομα, **Γ** το πιο ισχυρό σημείο **Γ** είναι κατεχόμενο **Γ** κι αν το έχεις ξεχάσει **Γ** θυμήσου ότι μόνο **Γ** και μόνο σε αυτό **Γ** έδινε αναφορά **Γ** ο Κολοκοτρώνης **Γ** κι αυτό που βλέπεις **Γ** ως μια απλή γωνία **Γ** είναι το κλειδί **Γ** μιας διαχρονικής γέφυρας **Γ** που ενώνει το παρελθόν **Γ** με το μέλλον **Γ** για να μην σκοντάψεις **Γ** στο παρόν **Γ** και στα τεχνητά του **Γ** σύνορα **Γ** που δεν έχουν **Γ** σημασία **Γ** για τον Ελληνισμό.

opus 15670

σε μία γωνία

♦ Αγία Σοφία Χριστού.

(Dessin sur cahier)

opus 14016

© ignitions 2013

Lygeros.org

Όλη η δομή και η ομορφιά μάλιστα της Αγίας Σοφίας

προέρχεται βέβαια και όχι μόνο από το ιερό—που βέβαια είναι πολύ σημαντικό για εμάς—αλλά βέβαια και από την αρχιτεκτονική της, η οποία αποτελεί παράδειγμα, γιατί έχει πολλές καινοτομίες, τις οποίες μπορούμε να δούμε ακόμα και τώρα. Όταν βλέπετε ένα κτήριο, που έχει και αυτό κρατήσει τους αιώνες, αλλά με μια μεγαλοπρέπεια που δεν έχει καμία σχέση με οποιοδήποτε μικρό μοναστήρι σε σχέση με τα μεγέθη, καταλαβαίνετε ότι οι άνθρωποι την έφτιαξαν για να διασχίσει όχι μόνο τους αιώνες αλλά τις

χιλιετίες. Άρα αυτό προκαλεί ήδη έναν σεβασμό σε σχέση με την Ανθρωπότητα, γιατί όταν λέμε, ας πούμε, κληρονομία ή άυλη κληρονομία της Ανθρωπότητας, που καθορίζει ένα πεδίο δράσης και της Unesco,

δεν μπορούμε να πούμε ότι η Αγία Σοφία δεν είναι σε αυτόν τον χώρο. Άρα είναι ένα αποδεικτικό στοιχείο της διαχρονικότητας του Ελληνισμού και του Χριστιανισμού και πρέπει να το προστατέψουμε και πρέπει να παραμείνει τουλάχιστον ως έχει, γιατί προς το παρόν είναι ακόμα σε έναν χώρο που είναι κατεχόμενα. Ο φυσιολογικός της χώρος, όμως, και νοητικός και αξιακός, είναι

διαχρονικότητα
αγίας σοφιάς

το θρησκευτικό στοιχείο. Η Αγία Σοφία πρέπει σε κάποια φάση να λειτουργήσει ως Χριστιανικός Ναός.

opus 15546

δεν μπορείς

opus 2519

Δεν μπορείς να πεθάνεις.

Είσαι αγνοούμενος.

Δεν μπορείς να μιλήσεις.

Είσαι εγκλωβισμένος.

Δεν μπορείς να ξεχάσεις.

Είσαι πρόσφυγας.

Ενώ οι άλλοι μπορούν.

ανάσταση στην αγία σοφία

Πριν την αυγή στο ίδιο σπίτι...

Έφη: Τώρα καταλαβαίνω τι έγινε στην Αγία Σοφιά!

Ζωή: Κι εγώ.

Έφη: Εκεί μας ξαναγέννησε.

Ζωή: Όχι όμως για να ζήσουμε.

Έφη: Αλλά για να πεθάνουμε μαζί του.

Ζωή: Για τον ίδιο σκοπό.

Έφη: Για να ξαναβρεθούμε και πάλι.

Ζωή: Για τη συνέχεια του έργου.

Έφη: Γιατί αργούν τώρα;

Ζωή: Δεν αργούν αυτοί.

Έφη: Τι εννοείς;

Ζωή: Εμείς αργήσαμε.

Έφη: Είναι ήδη στην επόμενη ζωή.

Ζωή: Έτσι η συνάντηση έγινε.

Έφη: Εκεί που έλεγε για το μέλλον.

Ζωή: Κι ήμασταν στον παρελθόν.

Έφη: Έτσι μας έμαθε.

Ζωή: Όχι μόνο αυτό που θα γίνει.

Έφη: Αλλά αυτό που έγινε.

Ζωή: Ο δρόμος της ανάστασης.

Έφη: Για το μονοπάτι του φωτός

Ζωή: Η αρχή της πολυκυκλικότητας...

Έφη: Έχει ήδη αρχίσει.

Ζωή: Κι εμείς αναρωτιόμαστε ακόμα... Χρόνο

Έφη: Ποιος είναι ο ρόλος μας.

Ζωή: Τι άλλο πρέπει να μας πει.

Έφη: Να πάμε στο νησί των αγίων.

Ζωή: Αγίων Νήσος.

Έφη: Αυτή είναι η θέλησή του.

Ζωή: Και η ζωή μας.

Έφη: Θέλει να δούμε τα μικρά κατεχόμενα.

Ζωή: Για να καταλάβουμε τα μεγάλα.

Έφη: Χρειαστήκαμε ένα ολόκληρο βράδυ.

Ζωή: Για να βγούμε από τη νύχτα.

Έφη: Και τώρα ο κόσμος ξημερώνει.

Ζωή: Με τον ήλιο της δικαιοσύνης.

Έφη: Κοίτα στον ουρανό.

Ζωή: Φέρνει το γαλάζιο.

Έφη: Το απέραντο.

Ζωή: Η θάλασσα μας. Η πόρτα ανοίγει.

Έφη: Έφτασαν στο λιμάνι.

Ζωή: Επιτέλους.

opus 14704

• Εκκλησία Αγίας Σοφίας
Τραπεζούντας.
(Dessin sur cahier)

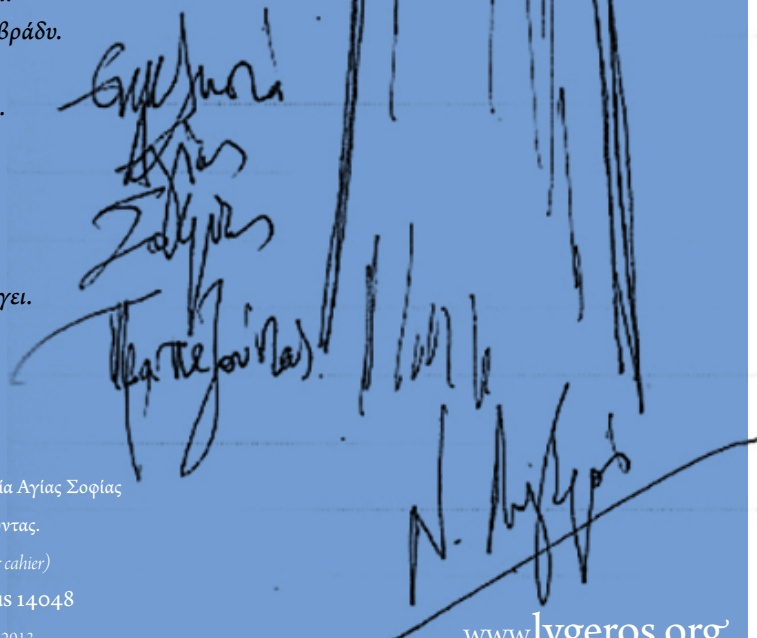
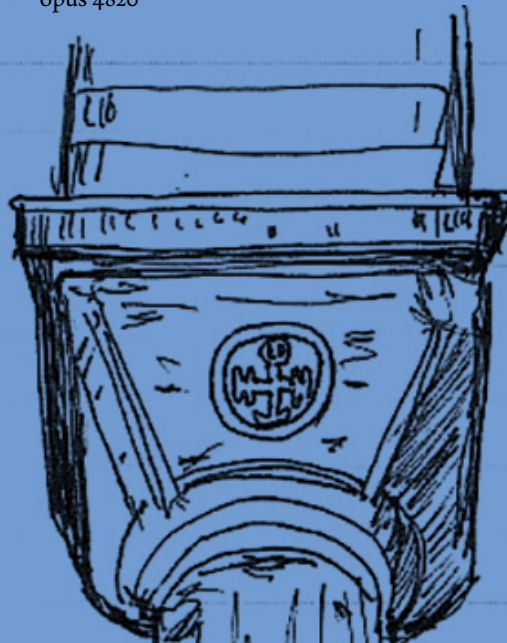
opus 14048

© ignitions 2013

Στεκόσουνά κάτω **Ψ** από τις τέσσερις κολόνες της σοφίας **Ψ** για να μελετήσεις τον ερχομό **Ψ** ενός από τα τελευταία σου φθινόπωρα **Ψ** και τότε ξαφνικά αυτή η γυναίκα, **Ψ** μία γυναίκα, όπως θα έλεγε ο Evariste, **Ψ** πέρασε από τον κάμπο παραπέρα **Ψ** λες κι ήθελε να σου θυμίσει **Ψ** το λόγο της ύπαρξής σου, **Ψ** το πεπρωμένο της λήθης, **Ψ** τη μίξερια της αδιαφορίας. **Ψ** Γι' αυτό δεν δίστασες **Ψ** να προσθέσεις ακόμα δυο πινελιές **Ψ** στον ποτισμένο με φύλλα καμβά **Ψ** για να μην ξεχάσουμε **Ψ** πως ακόμα κι η μοναξιά **Ψ** μπορούσε να μοιραστεί **Ψ** στους κόλπους της ανθρωπότητας.

Μετάφραση από τα γαλλικά: Κάτια Ρωσίδου

opus 4820

www.lygeros.org

ΜΑΥΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΚΟΛΟΝΕΣ
ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

ΤΟ ΠΙΘ
ΙΣΧΥΕΟ,
σημείο

Σε μία γωνία
όταν δεν έχουμε
τη μύτη της
δεν είναι γωνία,
σε ένα δόρυ
όταν δεν έχουμε
την αιχμή του
δεν είναι δόρυ
γι' αυτό το λόγο
κράτα καλά
την ασπίδα σου
γιατί θα χρειαστεί
μέχρι να έχουμε
και πάλι
το πρόπον
για την πατρίδα
και τον Ελληνισμό
αφού αυτά
που έλεγε
ο Κολοκοτρώνης
για την Πόλη
δεν έγιναν
ακόμα.

opus 15674

η ευρώπη ως τοποστρατηγικό νοητικό σχήμα

• Faucon royal

(Feutre japonais sur papier 19x27)

opus 8889

© ignitions 2012

Ποιος είδε
το γεράκι;

Ποιος είδε το γεράκι $\mathcal{F}$ ενώ ήταν παντού;
 $\mathcal{F}$ Τα χρώματά του $\mathcal{F}$ είχαν αφήσει τα ίχνη
 $\mathcal{F}$ πάνω στους τοίχους. $\mathcal{F}$ Κι όμως κανένας $\mathcal{F}$ δεν
κατάλαβε $\mathcal{F}$ εκτός από το Λουκά $\mathcal{F}$ το νόημα του συμβόλου.
 $\mathcal{F}$ Έπρεπε να ξέρεις $\mathcal{F}$ από θυσίες $\mathcal{F}$ για να κατανοήσεις $\mathcal{F}$
το υποκείμενο $\mathcal{F}$ του αντικείμενου. $\mathcal{F}$ Μα εκείνο άνοιξε $\mathcal{F}$ τα
φτερά του $\mathcal{F}$ για όλους.

opus 8198

• Fou chronostratégique.

(Dessin)

opus 13582

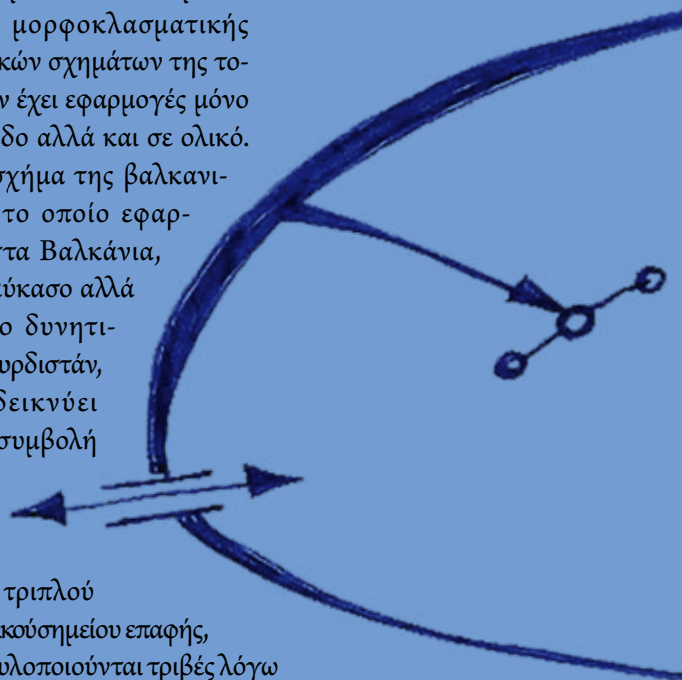
© ignitions 2013

Η μελέτη του χώρου μέσω των δυναμικών συστημάτων της μορφοκλασματικής ανάλυσης και των νοητικών σχημάτων της τοποστρατηγικής, δεν έχει εφαρμογές μόνο σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε ολικό.

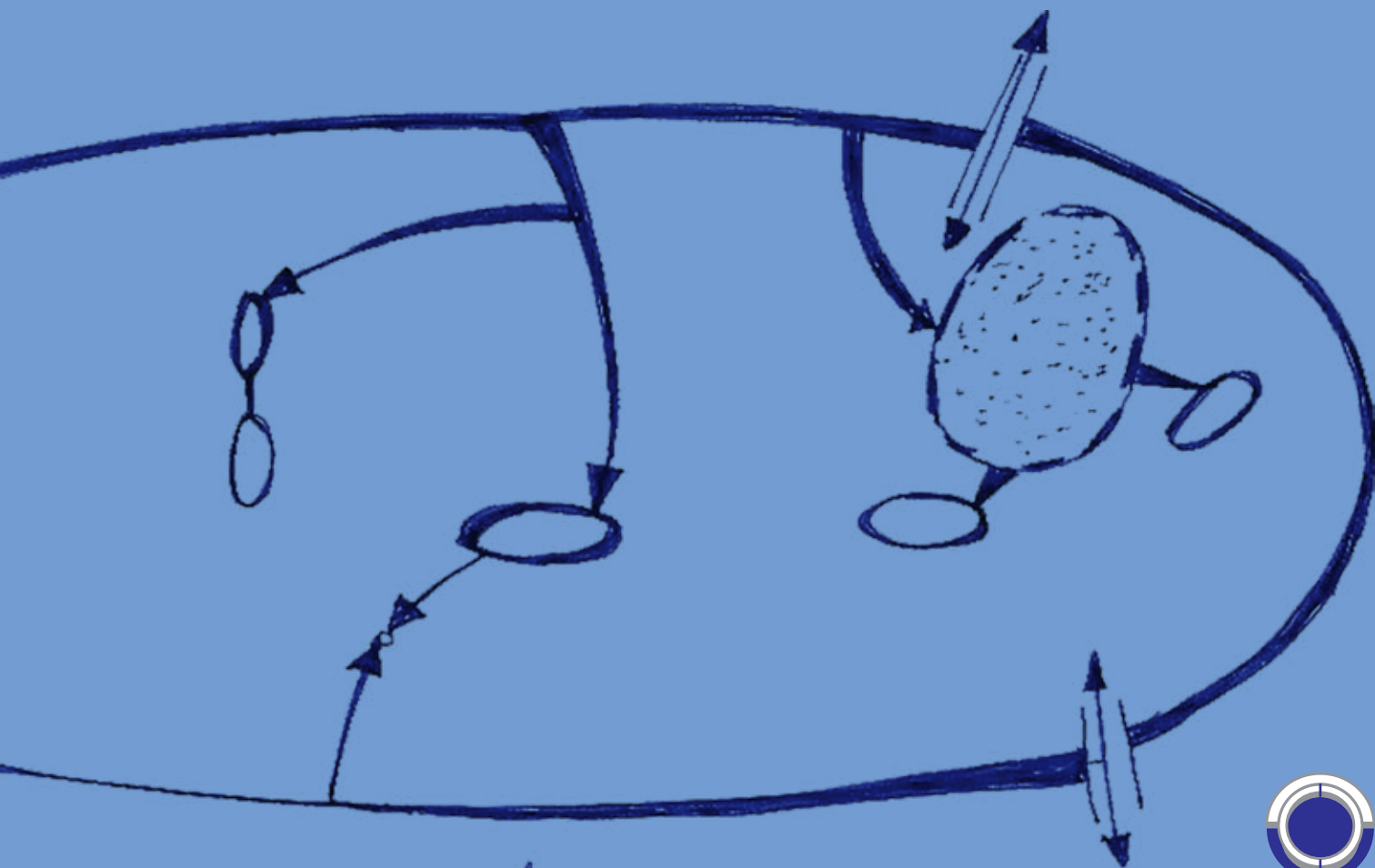
Το νοητικό σχήμα της βαλκανιποίησης, το οποίο εφαρμόζεται στα Βαλκάνια, στον Καύκασο αλλά και στο δυνητικό Κουρδιστάν, αναδεικνύει τη συμβολή

ενός τριπλού δυναμικού σημείου επαφής, όπου υλοποιούνται τριβές λόγω των τριών δεξαμενών έλξης των ισχυρών ελκυστών που περικυκλώνουν το χώρο της μελέτης μας.

Η πρώτη εντύπωση, η οποία είναι βέβαια εσφαλμένη είναι ότι το κέντρο αυτού του δυναμικού τριγώνου δεν μπορεί να είναι σταθερό. Ο αλγόριθμος του Newton, όταν εφαρμόζεται σε μια τέτοια περιοχή του επιπέδου του Gauss, αποδεικνύει ότι τα σύνορα των τριών δεξαμενών έλξης είναι απαραίτητα μορφοκλασματικά κι η έννοια του μετώπου σε αυτό το πλαίσιο δεν είναι μία γραμμική γενίκευση της πιο απλής περίπτωσης με δύο δεξαμενές έλξης. Η τροποποίηση της δράσης των τριών ελκυστών δεν αλλάζει ουσιαστικά την τοπολογία των συνόρων. Κατά συνέπεια, αν κι αυτή η ενδιάμεση περιοχή δεν συμπεριλαμβάνει ένα χώρο μεγάλων διαστάσεων, έχει τη δυνατότητα να διατηρήσει τη δομή της διαχρονικά. Είναι μια παραλλαγή του αστρονομικού φαινομένου που βλέπουμε πάνω στην τροχιά του Δία. Ο Ήλιος με τον πλανήτη Δία δημιουργούν διάφορα σημεία του Lagrange, από τα οποία μερικά έχουν μια σημαντική ανθεκτικότητα ως προς τη δράση του διπλού συστήματος. Δημιουργούνται σημεία ευστάθειας σε μικρές περιοχές. Ο περιορισμός του χώρου εξασφαλίζει μια μεγάλη διάρκεια στο πλαίσιο του χρόνου. Έτσι, όταν εξετάζουμε τα Βαλκάνια, αναρωτιόμαστε πάντα πώς είναι δυνατόν να έχουν τόσα προβλήματα χώρες που υπάρχουν σ' ένα τόσο μικρό χώρο. Στην πραγματικότητα, το ερώτημα που θέτει η γεωστρατηγική είναι πώς διατηρούνται σε τόσο μεγάλη χρονική απόσταση αυτές οι μικρές οντότητες. Το πλαίσιο της τοποστρατηγικής, το οποίο δεν εξετάζει τις χωρικές αποστάσεις, δίνει μια κομψή λύση. Η εσωτερική δομή έχει μια τοπολογική ευστάθεια και κατά συνέπεια δίνει τη δυνατότητα στρατηγικών επιβίωσης. Οι εσωτερικές τριβές που ανέλυσε ο Clausewitz υπάρχουν κι οι τρεις ελκυστές δεν μπορούν να τις αποφύγουν. Είναι οι ίδιες, οι οποίες μέσω των προβλημάτων που δημιουργούν, επιτρέπουν την ύπαρξη οντοτήτων. Το παράδοξο αυτού του νοητικού σχήματος προέρχεται από τις απαιτήσεις που παράγει. Το εσωτερικό του τριπλού συστήματος είναι σταθερό, ως προς τη διάρκεια, μόνο

Lygeros.org

Τοποστρατηγική Μεσόγειος

N. Lygeros

• Τοποστρατηγική Μεσόγειος–
Méditerranée topostratégique.

(Dessin)

opus 4596

© ignitions 2009

και μόνο αν αυτή η περιοχή παραμείνει μικρή σε σχέση με τις τρεις δεξαμενές έλξης. Διότι, στην ουσία δεν είναι παρά μόνο τα σύνορα του τριπλού συστήματος. Με άλλα λόγια, η ύπαρξη κι η διάρκεια των παραδειγμάτων του τύπου Βαλκάνια ή Καύκασος οφείλεται στον περιορισμό του χώρου. Το ίδιο φαινόμενο εξηγεί και τις δυσκολίες ύπαρξης του δυνητικού Κουρδιστάν, ενώ ο πληθυσμός του αποτελείται από 20 εκατομμύρια Κούρδους. Με το ίδιο φαινομενικό παράδοξο, μπορούμε να εξετάσουμε και την Ευρώπη. **Ως Ευρωπαίοι συχνά επικεντρωνόμαστε στα προβλήματά μας και τις τριβές μας, δίχως να συνειδητοποιούμε ότι αποτελούν τους λόγους ύπαρξής μας πάνω στην υδρόγειο.** Κάνουμε επίσημα τεράστιες προσπάθειες σύγκλισης ενδιαφερόντων και βέβαια συμφερόντων. Αμφιταλαντευόμαστε, διότι δεν βρίσκουμε μία κοινή πορεία και δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε το μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών. Ποια είναι όμως η πραγματικότητα; **Σε**

σχέση με το τριπλό σύστημα της Αφρικής, της Ασίας και της Αμερικής, δεν είμαστε παρά μόνο το τριπλό σημείο επαφής.

Το μέγεθος μας συμπίπτει με τα σύνορα τους, όσον αφορά τις δεξαμενές έλξης. Παρόλα αυτά, η διαχρονική μας σταθερότητα συνεχίζει να μας εντυπωσιάζει. Το αληθινό πρόβλημα είναι το γιατί. Τώρα αν εξετάσουμε την Ευρώπη, ως ένα τοποστρατηγικό νοητικό σχήμα, το φαινόμενο της ύπαρξής μας δεν παραμένει ανεξήγητο και μάλιστα ενισχύει και το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **δηλαδή ότι είμαστε ενωμένοι μέσα στη διαφορετικότητά μας.** Η απλοϊκή ένωση, δηλαδή η μονολιθική με το μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, δεν μπορεί να λειτουργήσει κι η προσέγγισή της μας βάζει σε κίνδυνο αστάθειας, καθώς έγινε με το τρίτο ράιχ. Η δομή μας είναι βιώσιμη κι ανθεκτική διαχρονικά, όσο λειτουργούμε μέσω της διαφορετικότητας. Δεν προσπαθούμε να γίνουμε μόνο δεξαμενή, διότι θα αλλάξει η τοπολογία μας και συνεπώς η δομή μας. **Το ισχυρό στοιχείο της Ευρώπης, την οποία όλοι αποκαλούν γηραιά ήπειρο, είναι η διαχρονικότητα. Κι η ανθεκτικότητά μας προέρχεται από την τοποστρατηγική μας.**

opus 5209

Βασιλική Τσατσάμπά

Υπεύθυνη "Ελαιοτριβείο Δ. Τσατσάμπας & Σια Ο.Ε." - www.zeolado.gr

ΖΕΟΛΑΔΟ:
ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΚΟΡΥΦΑΙΟ ΛΑΔΙ

Η καλλιέργεια της ελιάς έγινε με την προσθήκη zeόλιθου, ενός ωφέλιμου ορυκτού που υπάρχει σε ποηλές περιοχές της Ελλάδας. Αποτέλεσμα ήταν η παραγωγή ενός εξαιρετικού παρθένου ελαιοηάδου.

Μπορεί το μέλλον της Ελλάδας και η τόνωση της οικονομίας να είναι ο πρωτογενής τομέας, αλλά από μόνος του δεν αρκεί. Ό,τι γίνεται πρέπει να συμβαδίζει και με την καινοτομία, σε όλα τα επίπεδα. Για παράδειγμα στη χώρα μας αλλά και στον κόσμο υπάρχουν ποηλή ελαιοηάδα... Όμως, ειδικά η πατρίδα μας διαθέτει από τα καλύτερα αφού είναι πιστοποιημένα, κορυφαία ποιότητας. Τώρα, πλέον, μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι γιατί διαθέτουμε ένα νέο εξαιρετικό παρθένο ελαιοηάδο, ένα καινοτόμο και πρωτοποριακό προϊόν, το zeόηαδο, δηλαδή με zeόηιθο στην καλλιέργεια.

Το zeόηαδο παράγεται στο "Ελαιοτριβείο Δ. Τσασσαμπάς & Σια Ο.Ε." στην Αγαθιανή Μεσσηνίας. Όπως εξηγεί η υπεύθυνη Βασιλική Τσασσαμπά, η επινόηση του συγκεκριμένου ελαιοηάδου αποτελεί ελληνική καινοτομία σε παγκόσμιο επίπεδο. «Εκτιμάται ότι η πατρίδα διαθέτει τεράστια κοιτάσματα κλινοπηηόηιθου, δηλαδή έναν από τους αποτελεσματικότερους zeόηιθους σε ποηληπής εφαρμογές, συν το φυσικό του ηηάσιο. Συνεπώς μπορεί να αντιηηφθεί κάποιος ότι το zeόηαδο ως ιδέα αποτελεί την αιχμή του δόρατος σε επίπεδο ποιότητας. Διότι ο συνδυασμός του ελαιοηάδου και του zeόηιθου μπορεί όχι μόνο να αφορά στο έξτρα παρθένο, δίχως καμιά δυσκολία, αλλά να είναι και εντελώς βιοηοηικό!», όπως σημειώνει ο κύριος Λυγερός. Σύμφωνα με τους υπεύθυνους ο zeόηιθος, αυτό το ποηληπής ωφέημο ορυκτό, είναι και μυκητοκτόνος και δακοκτόνος ενώ εξασφαλίζει την ανηηκτικότητα της ελιάς στις επιθέσεις δίχως καμιά ανάμειξη από οποιοδήποτε άλλο προϊόν. «Επίσης, οι ηημικές αναηύσεις αποδεικνύουν επί του πρακτέου την ποιότητα του zeόηάδου και για το αγουρέηαιο, πράγμα το οποίο εντυπωσιάζει τους ελαιοπαραγωγούς. Με τις θεαματικές ιδιότητες του κλινοπηηόηιθου που δεσμεύει τα βαριά μέταηηα, τις τοξίνες και τις εηεύθερες ρίζες, η γη του εηαιώνα γίνεται πιο πρόσφορη και βοηθά τα δέντρα μας που αντιπροσωπεύουν το σύμβοηο

της πατρίδας μας. Τώρα κάθε Έλληνας παραγωγός μπορεί να αξιοποιήσει αυτή την καινοτομία για να προσφέρει αυξημένη ποιότητα στους συνανθρώπους του». Η ομάδα του Zeόηαδου επισημαίνει ότι όλα οφείηονται στον Νίκο Λυγερό. «Η σκέψη προηγείται της πράξης. Ο Δάσκαηός μας, ο κύριος Λυγερός, μάς έδειξε το μονοπάτι και εμείς απηά ακοηουηούμε...»

Σύμφωνα με τους ειδικούς, όπως είναι ο Νίκος Λυγερός (PhD), ο zeόηιθος είναι 100% φυσικό προϊόν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη βιοηοηική γεωργία. Οι ευεργετικές του επιδράσεις είναι μόνιμες, αφού δεν αποικοδομείται όπως τα άλλα βελητωτικά εδάφους. Επίσης, επιτυχάνει βελητωση γεύσης και ποιότητας τροφημών, ενώ αποδεσμεύει αργά και με φυσικό τρόπο τις θρεπτικές ουσίες στο ριζικό σύστημα των νέων φυτών, αυξάνοντας έτσι τη δύναμη και την απόδοση τους. «Η ανάμειξη του zeόηιθου στα αγροτικά εδάφη βελητώνει τις θρεπτικές ικανότητες του εδάφους. Αποφέρει εντυπωσιακά αποτεηάσματα όσον αφορά τους ρυθμούς ανάπτυξης του φυτού, μειώνει τις ασθένειες στο ριζικό σύστημα, αυξάνοντας την παραγωγή και την ποιότητα των αγροηικών προϊόντων».

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε και κάποιες άλλες ιδιότητες του zeόηιθου ώστε να αντιηηφηούμε ηηήρως τα θεηικά στοιχεία του. Για παράδειγμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υπόστρωμα που βοηθάει στην ανάπτυξη υδροποηικών καηηιεργειών, σε ηαχανοκοηικά, ανηοκοηικά, αρωμαηικά είδη και δίνει προϊόντα υψηλής παραγωγής και ποιότητας. Συηηαμβάνει και ρυθμίζει όλα τα ποηήτιμα θρεπηικά συσταηικά όπως κάηηιο, μαγνηήσιο, ασβέησιο και ιηνοητοιηεία και τα απειλευθερώνει αργά όποτε απαιτείται. Απορροφά και παγίδευει τις τοξικές προσμείξεις. Συμβάηηει στην εξισορρόπηση του pH του εδάφους. Μειώνει το κόστος των ηηιασμάτων- φυτοφαρμάκων. Βελητώνει την δομή του εδάφους, το κάνει πιο χαηαρό και τα φυτά αναπηύσσονται ποηή καλύτερα. Σκοτώνει τα παηογόνα. Μειώνει ή εξαηείφει τις οσμές, τις μύγες και σκοτώνει τους σπόρους των ζιζανίων. Επίσης έχει εφαρμογές και στην κτηνοτροφία αφού προφηηάσσει τα ζώα από τις εντερικές παθήσεις. Μειώνει τη φαρμακευηική αγωγή των ζώων, τη θνησιμότητα των νέων ζώων και συμβάηηει στην ανάπτυξη τους. Δεσμεύει την αμμωνία που παράγεται κατά την πέψη,

ενώ ταυτόχρονα απελευθερώνει κάλιο που ρυθμίζει την οξύτητα του στομάχου. Τέλος, συμβάλλει στην αύξηση παραγωγής γάλακτος και στην ποιότητα του κρέατος, ενώ στα πουλινικά αυξάνει την ωτοκόκκια και το βάρος!

Σύμφωνα με τη Βασική Τετρασπλά στόχος της επιχείρησης είναι η παραγωγή ελαιολάδου πολύ υψηλής ποιότητας χωρίς κανένα συμβιβασμό. «Ενώ το zeólado ήταν ένα όραμα τώρα έγινε πραγματικότητα και σε επίπεδο της χημικής ανάλυσης. Έτσι περάσαμε το πρώτο ουσιαστικό και αντικειμενικό στάδιο της παραγωγής αυτού του αγουρέλαιου. Η συλλογή του έγινε στις 26/10/2013. Συμμετείχαμε ομαδικά σε αυτή την προσπάθεια για να έχουμε βιωματική γνώση της όλης επεξεργασίας δίχως κανένα ενδοιασμό. Μ' αυτόν τον τρόπο έγινε η πρώτη δοκιμαστική παραγωγή zeólado», λέει ο κύριος Λυγερός και συνεχίζει: «Η χημική ανάλυση έδειξε ότι η γεύση και η οσμή του είναι άριστες. Πιο συγκεκριμένα, αυτό το πράσινο, φρουτώδες και περιεκτικό αγουρέλαιο έχει τα εξής χαρακτηριστικά. Στην κατηγορία του, ενώ το όριο είναι 0,80%, έχει 0,23% οξύτητα. Κι ο δείκτης υπεροξειδίων, ενώ το όριο είναι 20 έχει 6,014 meqO₂/Kg. Όσον αφορά στο K270 έχει 0,178 ενώ το όριο είναι 0,22. Και για το K232 έχει 1,88 ενώ το όριο είναι 2,50. Και τελικά για το ΔΚ έχει -0,011 ενώ το όριο είναι 0,01. Συνειδητοποιούμε λοιπόν, με αυτή τη χημική ανάλυση που έγινε στις 27/12/2013, ότι το zeólado έχει πλέον μια επίσημη ύπαρξη και αυτή είναι στο πλαίσιο όλων των καθορισμένων ορίων για τον χαρακτηρισμό του.

Γ' αυτό το λόγο θεωρούμε ότι ο zeólithos και μάλιστα ο κλινοπιλλόλιθος είναι ένας σημαντικός παράγοντας για την εξέλιξη της ποιότητας του ελληνικού λαδιού. Έτσι με αυτή την καινοτομία σε αυτόν τον τομέα θα καταλάβουν οι παραγωγοί μας ότι αντί να πωλούν την πρώτη ύλη σε άλλες χώρες, θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν τα μέγιστα, τις ιδιότητες του ελληνικού λαδιού με τη χρήση του zeólithos. Γίνεται κατανοτό σε όλους ότι ο συνδυασμός του ελληνικού λαδιού με τον ελληνικό zeólitho θα κάνει τη διαφορά σε παγκόσμιο επίπεδο».

Όλο αυτό το διάστημα γίνονται διαλέξεις και σεμινάρια από τον Νίκο Λυγερό, ενώ οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται μέσω master class, εφαρμογών, της ιστοσελίδας www.zeolado.gr και της πολυμελής συνεργασίας σε πολιτιστικό πλαίσιο. Στόχος της ομάδας του Zeólado είναι, μέσω της αναγνώρισης της προστιθέμενης αξίας που προσφέρει ο zeólithos στο extra παρθένο ελαιόλαδο, να αναδειχθεί το πρότυπο "zeo ultra premium" και η ανάκαμψη του ελληνικού ελαιολάδου σε παγκόσμιο επίπεδο. Μάλιστα όπως αναφέρει το προφίλ της επιχείρησης είναι η "ολιστική καινοτομία", ενώ δίνει μεγάλη σημασία στην «ανθρώπινη αξία που υποστηρίζεται από τις τοπολογικές σχέσεις». Καταλήγοντας ζητήσαμε από την ομάδα του Zeólado να μας αποκαλύψει το motto της ζωής και η απάντηση είναι χαρακτηριστική: «Ο Χρόνος είναι μαζί μας και αποφασίσαμε να είμαστε μαζί του...». ☺